

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	20201 - Introducció a les Comunitats Prehistòriques / 1
Titulació	Grau d'Història - Primer curs
Crèdits	6
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Castellà

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Jaime Manuel García Rosselló	11:00	12:00	Dimecres	09/09/2019	12/01/2020	BF 04.
<i>Responsable</i> jaume.garcia@uib.es						Ramón Llull
Margalida Antonia Coll Sabater ma.coll@uib.es						Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria

Contextualització

Amb l'assignatura de **Introducció a les comunitats prehistòriques** es presenta a l'alumnat els eixos instrumentals a seguir per apropar-nos al coneixement de les comunitats prehistòriques. Es desenvoluparan des d'aspectes bàsics de la disciplina prehistòrica com el còmput del temps o les diferents fases i períodes fins a d'altres com la presentació d'estudis i tècniques de treball dins la disciplina prehistòrica. També es desenvoluparan aquelles estratègies que ens permeten presentar les diferents propostes interpretatives que hi ha envers les comunitats prehistòriques.

Aquesta assignatura s'ubica en el primer curs de grau de la carrera d'història dintre del mòdul d'assignatures instrumentals. S'impartirà dintre del primer semestre del curs. Per les seves característiques aquesta assignatura dota a l'alumne d'aquelles estratègies de treball en prehistòria, fet que reforça el seu caràcter instrumental.

Amb aquesta assignatura es donen les bases per poder cursar amb garanties les assignatures de la matèria de prehistòria que s'impartiran en els cursos següents ja que defineix els fonaments elementals de les tècniques d'investigació pròpies de la prehistòria. Aquestes són les que ens permeten desenvolupar els continguts de les altres assignatures de la matèria de prehistòria dins la carrera.

Amb el desenvolupament de la gestió del patrimoni arqueològic així com amb tot els seu desplegament legislatiu, els alumnes amb perfil de prehistòria i arqueologia podran accedir a totes aquelles tasques d'intervenció i gestió arqueològica que en els darrers anys estan augmentant força dintre del mercat laboral. Amb aquesta assignatura es donen les bases per una primera aproximació.

Requisits

Guia docent

Al formar part de 1er curs de la carrera d'Història i tenir un caràcter clarament introductor, no cal haver cursat cap altra assignatura.

Recomanables

Per cursar aquesta assignatura no calen requisits essencials. Dintre dels recomanables es citen els següents:

- 1.- L'hàbit de buscar explicacions multicausals i de diversa naturalesa dels fet els fenòmens i els comportaments socials
- 2.- Tenir una bona expressió oral i escrita a l'hora d'estructura els discurs expositiu.
- 3.- Tenir una bona compressió lectora amb una desenvolupada capacitat d'anàlisi, relació i síntesi.

Competències

Específiques

- * CE3: Dominar les tècniques bàsiques per a la realització de treballs d'iniciació a la investigació adequats al nivell de grau de cada període històric
- * CE5: Analitzar la situació de les societats humanes en els diversos períodes històrics, les seves relacions amb àmbits geogràfics distints al propi amb el medi ambient i els recursos materials al seu abast
- * CE6: Utilitzar el criteri de multicausalitat per entendre, analitzar i explicar els fenòmens històrics i els comportaments de les societats
- * CE11: comprendre les relacions establertes entre les societats que des d'àmbits geogràfics i culturals diferents han compartit un mateix espai temporal.

Genèriques

- * CG2: comprendre emprar i ser capaç d'explicar el llenguatge propi de la Història així com l'específic de cada un dels grans períodes en que es divideix
- * CG5: Ser capaç d'accedir de forma autònoma a noves aportacions en la disciplina històrica (noves corrents historiogràfiques, noves metodologies, nova bibliografia...) valorant-les com a fruit d'un enriquidor debat científic i de la necessitat de considerar el procés de formació i aprenentatge com a propi de tota la vida

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Aquesta assignatura s'estructura en tres blocs. El primer és de tipus introductor. En el segon bloc s'imparteixen els continguts més procedimentals i el tercer bloc ens introdueix a la complexitat de la interpretació de les societats prehistòriques.

Continguts temàtics

I. INTRODUCCIÓ

A. El concepte de prehistòria

Guia docent

- B. Etapes i períodes generals de la Prehistòria
- II. MÈTODES I TÈCNiques DE ANÀLISI DE LA CULTURA MATERIAL ARQUEOLÒGICA
  - A. Formació del registre arqueològic
  - B. Tècniques i mètodes d'intervenció arqueològica
  - C. El còmput del temps a la prehistòria
- III. ESTRATÈGIES D'ESTUDI DE LES COMUNITATS PREHISTÒRIQUES
  - A. La interpretació en arqueologia prehistòrica
  - B. Aportacions de la etnoarqueologia i l'experimentació en el coneixament de les societats prehistòriques

Metodologia docent

A nivell metodològic aquesta assignatura desenvolupa un seguit d'estratègies docents que passam a relacionar.

Volum de treball

Per completar el temari impartit a classe es recomanable la lectura de la bibliografia complementaria

Activitats de treball presencial (2,4 crèdits, 60 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Continguts Teòrics	Grup gran (G)	Amb les classes teòriques es pretén que l'alumne conegui els aspectes bàsics de la disciplina prehistòrica i els seus plantejaments teòrics i metodològics. Els continguts es donaran a partir de classes magistrals amb suport audiovisual i campus extens	32
Seminaris i tallers	Seminari monogràfic de introducció a la disciplina	Grup mitjà (M)	Seminaris complementaris a les pràctiques i a la teoria on participaran com a convidats investigadors de prestigi. Generalment es tracta d'una experiència pràctica i una investigació en curs	6
Classes pràctiques	Sortides de camp	Grup mitjà (M)	Amb el pràcticum es pretén concretar els mètodes d'anàlisis explicats a les classes teòriques i seminaris. A tal efecte es realitzaran pràctiques de catalogació sobre materials i jaciments arqueològics. Sortida de camp guiada pel professor al Puig de Sa morisca Sortida autònoma de l'alumne preparada amb el professor	13
Classes de laboratori	Identificació i catalogació de materials arqueològics	Grup mitjà (M)	Amb el pràcticum es pretén concretar els mètodes d'anàlisis explicats a les classes teòriques. A tal efecte es realitzaran pràctiques de catalogació sobre materials i jaciments arqueològics. Es pretén conèixer els sistemes de gestió i catalogació de materials	5

Guia docent

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
			Visita a distints laboratoris de la UIB	
			Catalogació per part de l'alumne d'una peça dipositada a un museu	
Tutories ECTS	Seguiment teòric i pràctic	Grup petit (P)	Per mitjà de la tutoria ECTS es farà un seguiment i avaluació de lectures, continguts i memòries de pràctiques	4

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula digital.

Activitats de treball no presencial (3,6 crèdits, 90 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Estudi i redacció de treball	Preparació de treballs i exàmen final	80
Estudi i treball autònom individual	Lectures obligatòries	Lectura d'un llibre monogràfic	10

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

En aquest apart es desenvolupen les estratègies avaluadores dels continguts, procediments i habilitats adquirides durant el curs per part de l'alumnat. L'avaluació inicial sols té l'objectiu de que l'alumne i el professor conegui els coneixements previs i per tant no puntua.

L'avaluació es realitzarà en tres grans blocs:

A.- Examen (50%) B.- Lectura (10%) C.- Pràctiques (40%)

Dins aquest bloc s'incluen les tutories ECTS, l'assistència als seminaris i la realització de les pràctiques. Moltes d'aquestes activitats no són recuperables ja que s'aplica l'avaluació contínua (60% recuperable).

Per poder fer mitja s'ha de treure de l'exàmen un 6.

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'alguns dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una

Guia docent

menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Continguts Teòrics

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	Amb les classes teòriques es pretén que l'alumne conegui els aspectes bàsics de la disciplina prehistòrica i els seus plantejaments teòrics i metodològics. Els continguts es donaran a partir de classes magistrals amb suport audiovisual i campus extens
Criteris d'avaluació	Atenció durant les explicacions Capacitat de proposar qüestions i debats Capacitat d'estructurar els continguts exposats. Assistència a classe

Percentatge de la qualificació final: 0% per a l'itinerari A amb qualificació mínima 0

Percentatge de la qualificació final: 0% per a l'itinerari B amb qualificació mínima 0

Seminari monogràfic de introducció a la disciplina

Modalitat	Seminaris i tallers
Tècnica	Carpeta d'aprenentatge (no recuperable)
Descripció	Seminaris complementaris a les pràctiques i a la teoria on participaran com a convidats investigadors de prestigi. Generalment es tracta d'una experiència pràctica i una investigació en curs
Criteris d'avaluació	Capacitat d'interactuar en grup Demostrar un coneixement dels materials de preparació del seminari Demostrar una certa capacitat dialèctica

Percentatge de la qualificació final: 10% per a l'itinerari A amb qualificació mínima 1

Percentatge de la qualificació final: 10% per a l'itinerari B amb qualificació mínima 1

Sortides de camp

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (no recuperable)
Descripció	Amb el pràcticum es pretén concretar els mètodes d'anàlisi explicats a les classes teòriques i seminaris. A tal efecte es realitzaran pràctiques de catalogació sobre materials i jaciments arqueològics. Sortida de camp guiada pel professor al Puig de Sa morisca Sortida autònoma de l'alumne preparada amb el professor
Criteris d'avaluació	Assistència a les pràctiques Capacitat de redactar un informe per escrit de les pràctiques realitzades. Incorporació dels continguts teòrics a les pràctiques.

Percentatge de la qualificació final: 25% per a l'itinerari A amb qualificació mínima 1

Percentatge de la qualificació final: 25% per a l'itinerari B amb qualificació mínima 1

Identificació i catalogació de materials arqueològics

Modalitat	Classes de laboratori
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (no recuperable)
Descripció	Amb el pràcticum es pretén concretar els mètodes d'anàlisi explicats a les classes teòriques. A tal efecte es realitzaran pràctiques de catalogació sobre materials i jaciments arqueològics. Es pretén conèixer els sistemes

Guia docent

de gestió i catalogació de materials Visita a diferents laboratoris de la UIB Catalogació per part de l'alumne d'una peça dipositada a un museu

Criteris d'avaluació

Percentatge de la qualificació final: 15% per a l'itinerari A amb qualificació mínima 1

Percentatge de la qualificació final: 15% per a l'itinerari B amb qualificació mínima 1

Seguiment teòric i pràctic

Modalitat	Tutories ECTS
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	Per mitjà de la tutoria ECTS es farà un seguiment i avaluació de lectures, continguts i memòries de pràctiques
Criteris d'avaluació	Capacitat d'exposició oral del discurs Capacitat de sintetitzar la informació més rellevant del treball Capacitat de presentació del treball

Percentatge de la qualificació final: 0% per a l'itinerari A amb qualificació mínima 0

Percentatge de la qualificació final: 0% per a l'itinerari B amb qualificació mínima 0

Estudi i redacció de treball

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	Preparació de treballs i examen final
Criteris d'avaluació	

Percentatge de la qualificació final: 45% per a l'itinerari A amb qualificació mínima 2.5

Percentatge de la qualificació final: 45% per a l'itinerari B amb qualificació mínima 2.5

Lectures obligatòries

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Proves de resposta breu (recuperable)
Descripció	Lectura d'un llibre monogràfic
Criteris d'avaluació	Seguiment del desenvolupament del treball al llarg del curs en tutories

Percentatge de la qualificació final: 5% per a l'itinerari A amb qualificació mínima 0.5

Percentatge de la qualificació final: 5% per a l'itinerari B amb qualificació mínima 0.5

Recursos, bibliografia i documentació complementària

En el següent bloc es presenta la bibliografia bàsica. La complementària es podrà resseguir a campus extens a l'inici de cada bloc de continguts, ja que alguns dels títols són d'articles que s'exposaran a Campus extens en format pdf. El següent llibre citat a la bibliografia bàsica es de lectura obligatòria i la seva comprensió s'avaluarà a la prova escrita:

Fernandez Martínez, V.M. Teoría y método de la arqueología /Victor M.Fernández Martínez. Madrid :Síntesis,DL1993.

Bibliografia bàsica

Guia docent

Renfrew, Charles. Archaeology :theories, methods and practice /Colin Renfrew, Paul Bahn. London :Thames and Hudson,c1991.

Gamble, Clive. Arqueología básica /Clive Gamble. [Barcelona] :Ariel,2002.

Johnson, Matthew Teoría arqueológica :una introducción /Matthew Johnson ; traducción de Josep Ballart. Barcelona :Ariel,2000

Binford, Lewis R. En busca del pasado :descifrando el registro arqueológico /Lewis R. Binford ; colaboración editorial de John F. Cherry y Robin Torrence ; traducción castellana de Pepa Gasull. Barcelona :Crítica,2004.

Eiroa García, Jorge Juan. Nociones de prehistoria general /Jorge Juan Eiroa. 3a ed. actualitzada Barcelona :Ariel,2006

Tal como éramos :las sociedades prehistóricas de la Península Ibérica /Maria Àngels Petit y Josep M. Fullola, (coords.) ; Josep Ballart ... [et al.]. Barcelona :Ariel,2005.

Fernandez Martinez, V.M. Teoría y método de la arqueología /Victor M.Fernández Martínez. Madrid :Síntesis,DL1993.

González Ruibal, Alfredo La experiencia del Otro :una introducción a la etnoarqueología /Alfredo González Ruibal Tres Cantos (Madrid) :Akal,DL2003

Altres recursos

Estan a la disposició de l'alumne a campus extens

